

Supply Base Report (Piegādes bāzes atskaite): RAIRU SIA

Trešais Uzraudzības Audits

www.sbp-cert.org

The promise of good biomass

Pabeigts saskaņā ar Piegādes bāzes pārskata veidnes versiju 1.4

Informāciju par SBP sistēmu un pilnu dokumentācijas kopumu skatiet vietnē www.sbp-cert.org

Dokumenta veidnes vēsture

Versija 1.0: publicēta 2015. gada 26. martā

Versija 1.1: publicēta 2016. gada 22. februārī

Versija 1.2: publicēta 2016. gada 23 jūnijā

Versija 1.3.: publicēta 2019.gada 14.janvārī; pārpublicēta 2020. gada 3.aprīlī

Versija 1.4 publicēta 2020. gada 22. oktobrī

© Copyright Sustainable Biomass Program Limited 2020

Saturs

- 1 Pārskats**
- 2 Piegādes bāzes apraksts**
 - 2.1 Vispārējs apraksts
 - 2.2 Piegādes bāzē iekļauto valstu apraksts
 - 2.3 Pasākumi, kas tiek veikti, lai motivētu sertifikāciju starp izejmateriālu piegādātājiem
 - 2.4 Piegādes bāzes skaitliskais raksturojums
- 3 Pamatpiegādes novērtējuma prasība**
- 4 Piegādes bāzes novērtējums**
 - 4.1 Darbības joma
 - 4.2 Pamatojums
 - 4.3 Risku analīzes rezultāti
 - 4.4 Secinājumi
- 5 Piegādes bāzes novērtējuma process**
- 6 Konsultācijas ar ieinteresētajām pusēm**
 - 6.1 Atbilde uz ieinteresēto pušu komentāriem
- 7 Mazināšanas pasākumi**
 - 7.1 Mazināšanas pasākumi
 - 7.2 Kontrole un rezultāti
- 8 Riska indikatoru kontroles un pārbaudes pierādījumi**
- 9 Zinojuma pārskats**
 - 9.1 Pārskats
 - 9.2 Publiskais vai papildu pārskats
- 10 Ziņojuma apstiprināšana**

1 Pārskats

Ražotāja nosaukums:	RAIRU SIA
Adrese:	"Kalēji", Lizuma pag., LV-4425 Gulbenes nov., Latvia
SBP sertifikāta kods:	SBP-04-54
Ģeogrāfiskās koordinātas:	57.192300, 26.368700
Kontaktpersona:	Rolands Rudītis, +371 294 990 88,rolands.ruditis@rairu.lv
Uzņēmuma mājaslapa:	http://www.rairu.lv/
Atskaites pabeigšanas datums:	N/A
Pēdējā audita datums:	N/A
Name of CB:	SCS Global Services

Izmantotie SBP standarti: SBP Standard 1: Feedstock Compliance Standard, SBP Standard 2: Verification of SBP-compliant Feedstock, SBP Standard 4: Chain of Custody, SBP Standard 5: Collection and Communication of Data Instruction

Tīmekļa saite uz izmantotajiem standartiem: <https://sbp-cert.org/documents/standards-documents/standards>

SBP apstiprinātais reģionālais risku novērtējums: Latvia

Tīmekļa saite uz uzņēmuma mājaslapu, kur atrodas SBR: <http://www.rairu.lv/sbp-sertifikacija>

Norādiet, kā pašreizējais novērtējums atbilst pamatpiegādes novērtējumu ciklam

Galvenais (ieviešanas) novērtējums	Pirmā uzraudzība	Otrā uzraudzība	Trešā uzraudzība	Ceturrtā uzraudzība	Pārsertifikācija
☐	☐	☐	☒	☐	☐

2 Piegādes bāzes apraksts

2.1 Vispārējs apraksts

Izejmateriālu tipi: Primārais

Piegādes bāzes novērtējums iekļauts (SBE): Jā

Iekļauts RED II SBE: N/A

Izejmateriālu izcelsme (valstis): Latvija

2.2 Piegādes bāzē iekļauto valstu apraksts

Valsts: Latvija

Reģions: Visa Latvija

Izņēmumi: Nē

Latvijā meži aizņem 3 056 578 ha. Pēc Valsts meža dienesta datiem (attiecībā uz apskatītajām platībām, kas tiek pakļautas saimnieciskajai darbībai, ko regulē Meža likums) meža teritorija aizņem 51,8 % (meža zemju platības (3 347 409 ha) procentuālā attiecība pret valsts teritorijas kopējo platību). Latvijā valstij pieder mežs 1 495 616 ha platībā (48,97 % no kopējās mežu platības), savukārt pārējo īpašnieku mežu kopplatība ir 1 560 961 ha (51,68 % no kopējās mežu platības). Privāto meža zemju īpašnieku skaits Latvijā ir aptuveni 144 tūkstoši.

Meža aizņemtā platība palielinās. Meža platību pieaugums notiek gan dabiskā ceļā, gan mākslīgi apmežojot neauglīgās un lauksaimniecībā neizmantojamās zemes. Pēdējā desmitgadē koksnes ražošana Latvijā svārstās no 9 līdz 13 miljoniem kubikmetru.

Mežu zemi veido:

- meži: 3 056 578 ha (91,3 %);
- purvi: 175 111,8 ha (5,3 %);
- izcirtumi: 35 446,7 ha (1,1 %);
- pārplūdušas teritorijas: 18 453,2 ha (0,5 %);
- infrastruktūras objekti: 61 813,4 ha (1,8 %).

Mežu iedalījums pēc dominējošām sugām:

- Priede: 40,3 %
- Egle: 18,1 %
- Bērzs: 26,1 %
- Melnalksnis: 3,1 %
- Baltalksnis: 5,1 %
- Apse: 6,0 %
- Ozols: 0,4 %
- Osis: 0,6 %
- Citas sugas: 0,3 %

Koku sugu īpatsvars meža atjaunošanā, sadalījums pēc platības:

- Priede: 15 %

- Egle: 19 %
- Bērzs: 30 %
- Baltalksnis: 14 %
- Apse: 18 %
- Melnalksnis: 4 %

Koksnes ieguve pēc ciršu veidiem, sadalījums pēc saražotā apjoma:

- Galvenā cirte: 82,3 %
- Retināšanas cirte: 12,2 %
- Sanitārā cirte: 2,6 %
- Atmežošanas cirte: 1,1 %
- Citi ciršu veidi 1,8 %

Mežsaimniecības nozare

Mežsaimniecības nozare Latvijā ir Zemkopības ministrijas pārziņā, kas sadarbībā ar nozares interešu grupām izstrādā meža politiku, nozares attīstības stratēģiju, kā arī meža apsaimniekošanas, meža resursu izmantošanas, dabas aizsardzības un medību normatīvo aktu projektus.

Latvijas likumos un Ministru kabineta noteikumos ietverti normatīvo prasību izpildi mežu apsaimniekošanā neatkarīgi no īpašuma veida kontrolē Zemkopības ministrijas pārraudzībā esošais Valsts meža dienests.

Valsts īpašumā esošo mežu apsaimniekošanu nodrošina 1999. gadā izveidotā A/S „*Latvijas valsts meži*”. Uzņēmums īsteno valsts intereses, nodrošinot meža vērtības saglabāšanu un palielināšanu, kā arī vairojot meža nozares devumu valsts ekonomikā.

Bioloģiskā daudzveidība

Vēsturiski Latvijas mežu ekstensīva izmantošana saimnieciskiem nolūkiem sāka salīdzinoši vēlāk nekā daudzās citās Eiropas valstīs, tāpēc Latvijā ir saglabājusies lielāka bioloģiskā daudzveidība.

Dabas vērtību saglabāšanai ir izveidotas 674 īpaši aizsargājamās dabas teritorijas. Daļa no šīm teritorijām ir iekļauta vienotajā Eiropas nozīmes aizsargājamo teritoriju tīklā *Natura 2000*. Lielākā daļa aizsargājamo teritoriju atrodas valsts īpašumā.

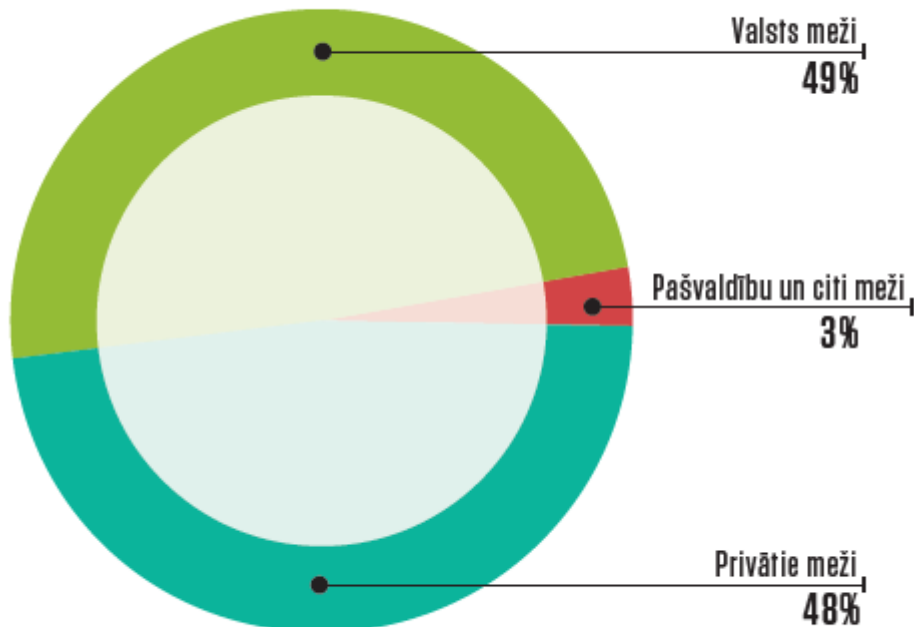
Lai nodrošinātu īpaši aizsargājamās sugas vai biotopa aizsardzību ārpus īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, ja kāda no funkcionālajām zonām to nenodrošina, tiek veidoti mikroliegumi. Saskaņā ar Valsts meža dienesta informāciju 2015. gadā mikroliegumu kopējā platība ir 40 595 ha. Bioloģiski augstvērtīgu mežaudžu apzināšana un aizsardzības pasākumu identificēšana un plānošana notiek nepārtraukti.

Savukārt bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai meža apsaimniekošanas procesā ir izstrādātas vispārējās dabas aizsardzības prasības, kas attiecas uz visiem meža apsaimniekotājiem. Tās nosaka, ka mežizstrādes darbos jā saglabā atsevišķi vecākie un lielākie koki, atmiruši koksne, pamežu koki un krūmi, kā arī audzes ap nelielām ieplakām, veicinot daudzu organismu mājvietu saglabāšanu.

Latvija ir parakstījusi CITES konvenciju (Konvencija par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām) 1997. gadā. Mežu apsaimniekošanā tiek ievērotas CITES prasības, kaut arī Latvijā nav sastopamas CITES sarakstos minētās sugas.

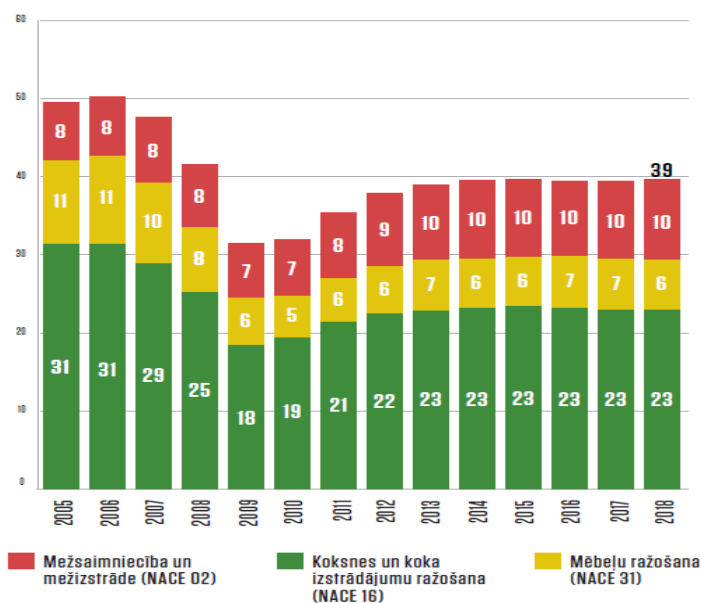
Mežs un sabiedrība

Apmēram puse Latvijas mežu pieder valstij, savukārt no pārējiem lielākā daļa pieder privāto zemju īpašniekiem, kuru kopējais skaits ir aptuveni 135 tūkstoši. Latvijā būs grūti sameklēt mežus, kas nebūtu publiski pieejami – gandrīz visos cilvēkiem ir tiesības brīvi pārvietoties, lasīt sēnes vai ogas. Ar katru gadu Latvijas mežos palielinās dažādu atpūtas objektu skaits, un teritorijas, kurās rekreācija ir viens no galvenajiem meža apsaimniekošanas mērķiem, valstī aizņem 8% kopējo mežu platību.

Attēls Nr.1 Īpašumtiesību struktūra

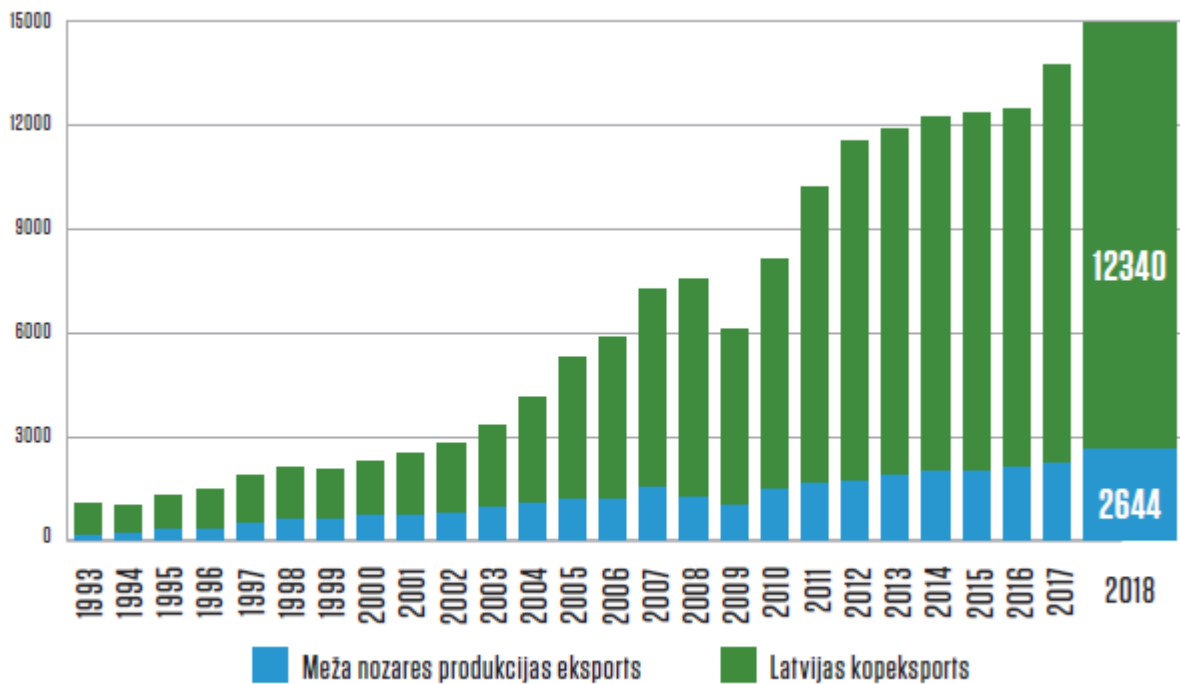
Meža nozare nodarbina ap 39 000 cilvēkus (3.3% no darbaspējīgo cilvēku skaita Latvijā), kuru skaits būtiski nav mainījies pēdējo 10 gadu laikā. Šāda veida rādītāji liecina par stabilitāti un izaugsmi nozarē, jo finanšu rādītāji meža nozarei pieaug. Kā arī tas norāda uz nozares modernizāciju, jo neskatoties uz to, ka ražošanas apjomi pieaug, nodarbināto skaitā nav būtisku izmaiņu.

Attēls Nr.2 Nodarbināto skaits meža nozarē

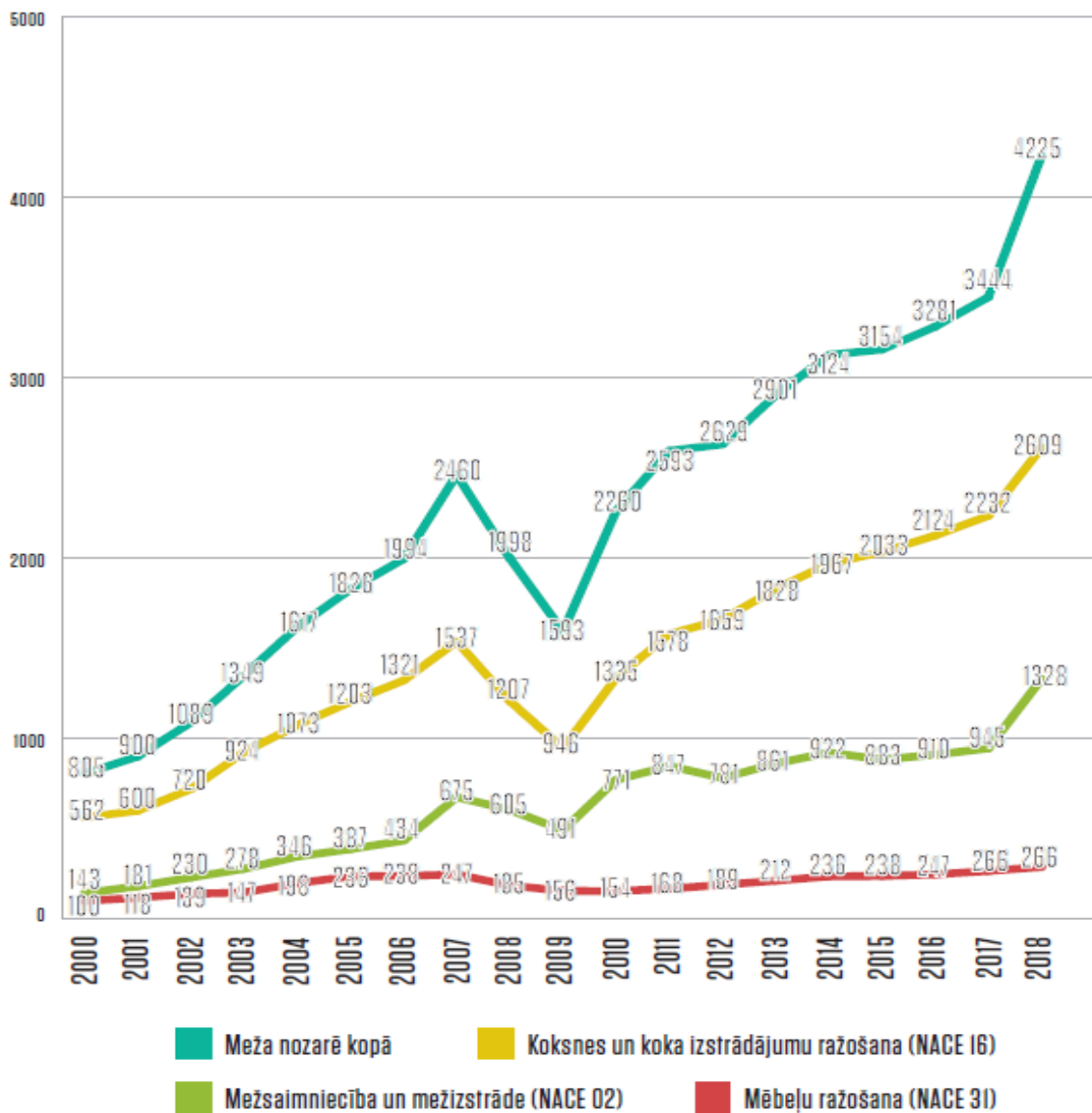
Mežu nozares ekonomiskie rādītāji

Pēdējo 30 gadu laikā meža nozarei ir bijusi nopietna loma Latvijas eksporta rādītājos. Neskatoties uz to, ka procentuāli šie rādītāji meža nozarei samazinās uz Latvijas kopeksporta fona (tas ir saistīts ar citu nozaru attīstību), kopējais meža nozares produkcijas apjoms konstanti palielinās. 2018. gadā tas sastāda 17.6% no Latvijas kopeksporta, kas ir 2644 miljoni eiro.

Attēls Nr.3 Eksports

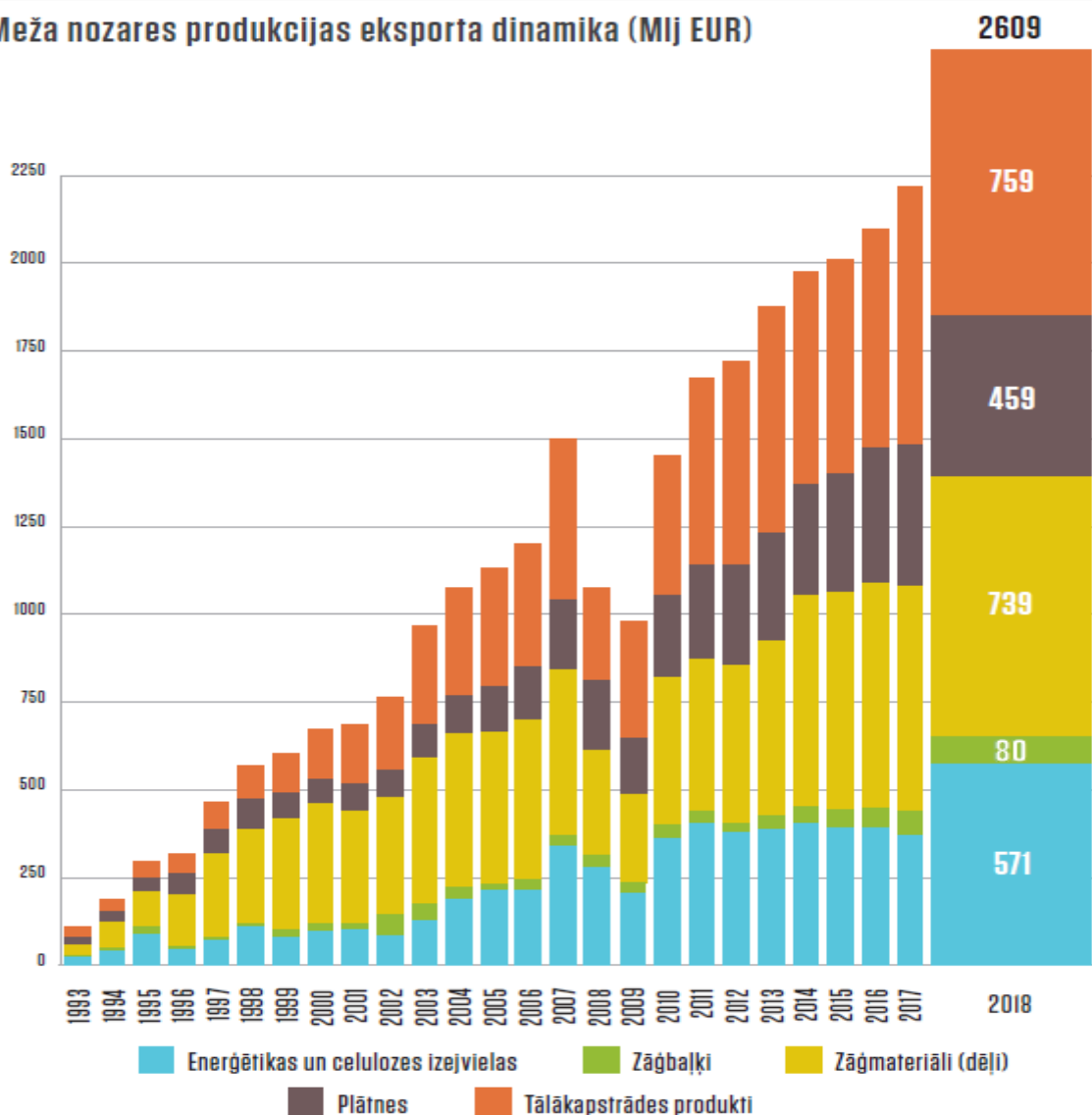
Salīdzinājumā ar citām ar mežiem saistītām nozarēm tieši mežsaimniecība un mežizstrāde sastāda 31.4% no kopējā Mežu nozares apgrozījuma. Pēdējo gadu laikā ir vērojams straujš kāpums. Koksnes un koka izstrādājumu ražošanas nozarē, līdz ar to attiecīgi kāpj arī mežizstrādes apjomi. Mēbeļu ražošanas nozarē pēdējo 15 gadu laikā ir novērojams mērens apgrozījuma kāpums un stabilitāte.

Attēls Nr.4 Eksports

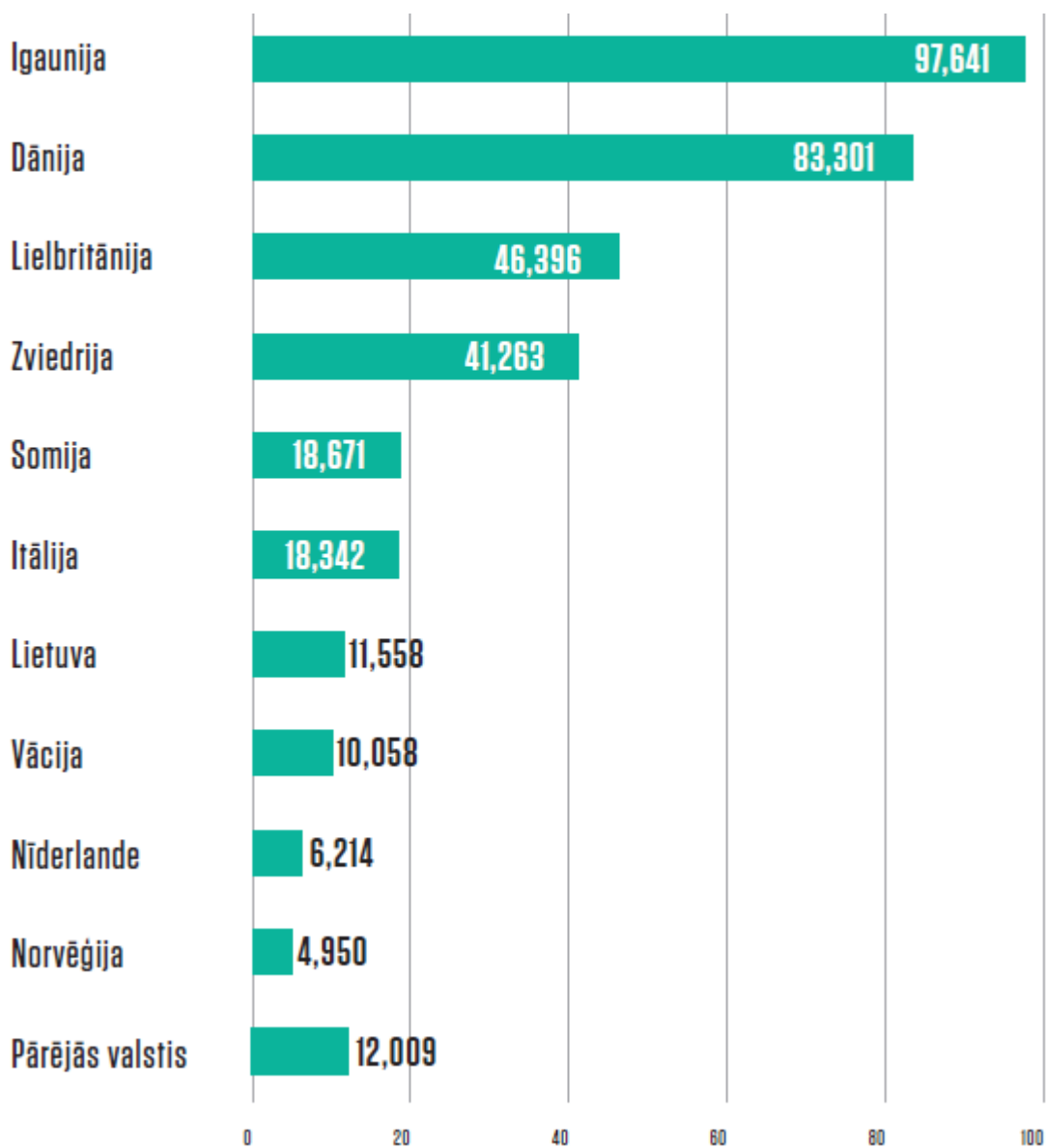
Meža nozares eksporta dinamikā pēdējos 30 gadus vērojams stabils rādītāju kāpums. Kā redzams enerģētikas un celulozes izejvielu eksports saglabā stabilu pozīciju starp pārējiem produktiem tādiem kā – zāģmateriāli, zāģmateriāli, plātņu materiāli un tālāk apstrādes produkti. 2018. gadā enerģētikas un celulozes izejvielu eksports kopā veidoja 571 miljonu eiro, kas ir 21.9% no kopējā mežu nozares produkcijas eksporta.

Meža nozares produkcijas eksporta dinamika (Mij EUR)

Attēls Nr.5 Meža nozares eksporta dinamika

87% no kurināmās koksnes apjoma tiek realizēti 6 valstīs; Igaunijā (27.9%), Dānijā (23.8%), Lielbritānijā (13.2%), Zviedrijā (11.8%), Somijā (5.3%) un Itālijā (5.2%).

Attēls Nr.6 Enerģētiskās koksnes eksports

Informācija:

<https://www.zm.gov.lv/mezi/statiskas-lapas/buklets-meza-nozare-skaitlos-un-faktos-2020-?id=19172#jump>

www.zm.gov.lv

Valsts meža dienests www.vmd.gov.lv

www.lvm.lv

2.3 Pasākumi, kas tiek veikti, lai motivētu sertifikāciju starp izejmateriālu piegādātājiem

Iegūstot primārās izejvielas no mežiem un aizaugušām lauksaimniecības platībām, uzņēmums informē piegādātājus par savu FSC augstvērtīgo dzīvotņu novērtēšanas sistēmu, lai saglabātu augstas kvalitātes meža biotopus.

Lai palielinātu SBP prasībām atbilstošo sekundāro izejvielu daudzumu, uzsvars tiek likts uz sertificētām piegādēm no kokzāģētavām. Kontrolētais materiāla daudzums tiek rūpīgi novērtēts, pirms to var laist tirgū kā SBP atbilstošu biomasu. kokzāģētavas tiek mudinātas izmantot vairāk sertificētu materiālu.

2.4 Piegādes bāzes skaitliskais raksturojums

Supply Base

- a. **Kopējās mežu platības piegādes bāzē (ha):** 3,06 milj. ha
- b. **Pēc īpašumtiesību veida (ha):** **privātie īpašnieki** 1,56 ha, / valsts īpašumā 1,50 milj. ha
- c. **Pēc mežu tipa (ha):** boreālie meži 3,06 milj. ha
- d. **Pēc apsaimniekošanas veida (ha):** dabiski apsaimniekoti 3,06 milj. ha
- e. **Sertificēti meži (ha):** FSC sertificēti meži 1,22 milj. ha, PEFC sertificēti meži 1,75 milj. ha

Aprakstiet ražas novākšanas veidu, kas vislabāk raksturo materiāla ieguvu: Kailcirte

Skaidrojums: Uzņēmums izejmateriālu iegūst vietās, kur veikta mežizstrāde (kailcirte, izlases cirte vai retināšana), kā arī novācot aizaugušas lauksaimniecības zemes. Latvijā kailcirtes maksimālā platība var būt 10 ha, bet tikai 3 no 23 mežu augšanas apstākļu veidiem. Nelielās platībās un lai izvairītos no augsnes bojājumiem mitrās augsnēs, ciršanai tiek izmantoti rokas motorzāģi. Lielām platībām un ja augsnes stāvoklis ļauj, tad koku ciršanai tiek izmantoti harvesteri. Apaļkoksne vai zari tiek nogādāti augšgala krautuvēs ar forvarderu vai lauksaimniecības traktoru, kas pielāgots mežsaimniecības darbiem.

Vai Piegādes bāzē iekļautie meži tiek apsaimniekoti citiem mērķiem izņemot enerģētiskās koksnes ieguvei? Jā – Vairumā gadījumu

Skaidrojums: Piegādes bāzes reģionā kokmateriāli tiek novākti galvenokārt koksnes un koksnes izstrādājumu ražošanai. Šajā nozarē rodas daudz ciršanas atlikumu, kurus izmanto šķeldas ražošanā. Tomēr daļu materiāla iegūst arī no aizaugušas lauksaimniecības zemes aizaugšanas.

Vai Piegāžu bāzē iekļautos mežus ir nodoms saglabāt, atjaunot vai veicināt dabisko atjaunošanos 5 gadu laikā pēc ciršanas? Jā – Vairumā gadījumu

Skaidrojums: Latvijā nocirstu mežu atjaunošanu reglamentē Meža atjaunošanas, meža ieaudzēšanas un plantāciju meža noteikumi (MK No.308 spēkā no 09.05.2012.). Noteikumi nosaka, ka nocirstās mežu platības ir jāatjauno (dabiski vai mākslīgi) 5 gadu laikā no nociršanas brīža. Ar izņēmumiem purvainajos meža tipos, kur atjaunošana ir jāveic 10 gadu laikā. Latvijā šo procesu uzraugu valsts meža dienests.

Vai biomasā izmantotā izejviela tika izņemta no meža kā kaitēkļu / slimību kontroles pasākuma vai glābšanas darbības sastāvdaļa? Jā – Vairumā gadījumu

Skaidrojums: Katru gadu Latvijā sanitārā cirte tiek veikta slimību vai kaitēkļu bojātās teritorijās. Pastāv iespēja, ka materiālus no šādām vietām var iekļaut piegādes ķēdē. 2020. gadā Latvijā kopumā tika veikta sanitārā cirte 50 000 ha platībā. Šāda sanitārā ciršana tiek veikta, lai izvairītos no slimībām vai kaitēkļu epidēmijām meža platībās.

Izejmateriāli

Ziņojuma periods no : 1. marts 2022. gads

Ziņojuma periods līdz: 28 februāris 2023. gads

- a. **Kopējais izejvielu apjoms:** 1-200,000 m³
- b. **Primāro izejvielu apjoms:** 1-200,000 m³
- c. **Primāro izejvielu procentuālais daudzums iedalās šādās kategorijās:**
 - Sertificēts saskaņā ar SBP apstiprinātu meža apsaimniekošanas shēmu: 1% - 19%
 - Nav sertificēts saskaņā ar SBP apstiprinātu meža apsaimniekošanas shēmu: 80% - 100%
- d. **Primāro izejvielu apjomā iekļaujamās sugas:** Picea abies (Parastā egļe, European spruce); Pinus sylvestris (Parastā priede, Scots pine); Betula pendula (Āra bērzs, Silver birch); Betula pubescens (Purva bērzs, Downy birch); Populus tremula (Parastā apse, Aspen); Alnus incana (Baltalksnis, Grey Alder); Alnus glutinosa (Melnalksnis, Black alder); Quercus robur (Parastais ozols, Oak); Fraxinus excelsior (Parastais osis, Ash); Salix alba (Vītols, White willow); Larix decidua (Eiropas lapegļe, European larch); Ulmus glabra (Goba, Wych elm); Ulmus laevis (Vīksna, European white elm);
- e. **Vai kāda no izmantotajām izejvielām, iespējams, nākusi no aizsargātām vai apdraudētām sugām?**

Nē

 - Sugu nosaukums: N/A
 - Biomasas daļa, kas, iespējams, sastāv no šīs sugas (%): N/A
- f. **Lapu koki: proporcija no (%):** 50,00
- g. **Skuju koki: proporcija no (%):** 50,00
- h. **Biomasas proporcija, kas sastāv no zāģbaļķiem vai iegūta no tiem (%):** 0
- i. **Norādiet vietējos noteikumus vai nozares standartus, kas nosaka zāģbaļķus:** Nozarē apaļo kokmateriālu uzskaitē tiek kontrolēta saskaņā ar MK noteikumiem Nr.744 "Noteikumi par koku un apaļo kokmateriālu uzskaiti". Šajos Ministru kabineta noteikumos minētie kokmateriāli ir jāmēra saskaņā ar standartu LVS 82: 2020. Tajā aprakstīti visu Latvijā izmantoto apaļo kokmateriālu sortimentu uzmērīšanas un kvalitātes noteikšanas principi.
- j. **Apaljkoksne no galvenajām cirtēm no mežiem > 40 gadu rotācijas periods – Biomasas Ražotāja piegādātā ciršanas vidējais% apjoms (%):** 75,00
- k. **Primārā izejmateriāla daudzums no primārā meža:** 0 m³
- l. **List Primāro izejmateriālu procentuālais sadalījums, kas iegūts no primārā meža, sadalīts apakšgrupās pēc SBP apstiprinātām meža apsaimniekošanas shēmām:**
 - Primārie izejmateriāli no primārā meža, kas sertificēts pēc SBP apstiprinātas meža apsaimniekošanas shēmas: N/A
 - Primārie izejmateriāli no primārā meža, kas nav sertificēts pēc SBP apstiprinātas meža apsaimniekošanas shēmas: N/A
- m. **Sekundāro izejmateriālu apjoms:** N/A
 - Izejvielu fiziskā forma: N/A
- n. **Terciārā izejmateriāla apjoms:** 0 N/A
 - Izejvielu fiziskā forma: N/A

legūto izejvielu īpatsvars katram kategoriju veidam pārskata periodā

Izejmateriālu veids	legūts izmantojot piegādes bāzes novērtējumu (SBE) %	FSC %	PEFC %	SFI %
Primārais	85,00	15,00	0,00	0,00
Sekundārais	0,00	100,00	0,00	0,00
Terciārs	0,00	0,00	0,00	0,00
Cits	0,00	0,00	0,00	0,00

3 Pamatpiegādes novērtējuma prasība

Vai piegādes bāzes novērtējums (SBE) ir pabeigts? Jā

SBP Biomasas piegāžu novērtējumā ir iekļauta:

- primārā koksne (malkas un zaru šķelda pēc mežistrādes)
- nemeža zemju koksne (aizaugušas lauksaimniecības platības.)

SIA "RAIRU" no apstiprinātās biomasas ieguves avotiem un piegādēm saņemto biomasu definē kā SBP-compliant biomas (SBP atbilstošu biomasu).

Tiek izmantots SBP apstiprināts Reģionālais riska novērtējums Latvijai (28.09.2017).

4 Piegādes bāzes novērtējums

4.1 Darbības joma

Izejmateriālu veido, kur iekļauti SBE: Primārais

Izmantotie un SBP apstiprinātie reģionālie risku novērtējumi : Latvija

Saraksts ar valstīm, kuras iekļautas SBE:

Valsts: Latvija

Indikators ar noteiktu risku izmantotajā riska novērtējumā:

2.1.1 Biomasas ražotājs ir ieviesis atbilstošas kontroles sistēmas un procedūras, lai pārbaudītu, vai meži un citas teritorijas ar augstu aizsardzības vērtību piegādes bāzē tiek identificētas un kartētas.

Noteiktā riska apraksts:

Tika noteikts, ka šis risks Latvijā ir augsts, jo nav pieejami dati par daļu no vērtīgām mežu platībām. Latvijā ir veikts HCV monitorings un HCV zonas tiek parādītas datu pārvaldības sistēmā "OZOLS". Pastāv risks, jo šīs teritorijas vēl nav aizsargātas ar likumu, tāpēc ciršanas darbiem var likumīgi iegūt izciršanas licences.

Tāpat ir atrodamas jaunas aizsargājamo putnu sugu ligzdas, kas nav atpazītas un reģistrētas datu bāzē "OZOLS". Pastāv risks, ka ar mežizstrādes darbībām tiks traucēta un iznīcināta labvēlīgā vide aizsargājamo putnu vietās.

Valsts: Latvija

Indikators ar noteiktu risku izmantotajā riska novērtējumā:

2.1.2 Biomasas ražotājs ir ieviesis atbilstošas kontroles sistēmas un procedūras, lai identificētu un novērstu potenciālos draudus augstvērtīgiem mežiem un citām teritorijām no meža apsaimniekošanas aktivitātēm.

Noteiktā riska apraksts:

Tika noteikts, ka šis risks Latvijā ir augsts, jo nav pieejami dati par daļu no vērtīgām mežu platībām. Latvijā ir veikts HCV monitorings un HCV zonas tiek parādītas datu pārvaldības sistēmā "OZOLS". Pastāv risks, jo šīs teritorijas vēl nav aizsargātas ar likumu, tāpēc ciršanas darbiem var likumīgi iegūt izciršanas licences.

Tāpat ir atrodamas jaunas kultūrvēsturiskas vietas, kas nav apsektas un reģistrētas datu bāzē "OZOLS". Datu bāze <https://karte.mantojums.lv> satur reģistrētās kultūrvēsturiskās vietas un aizsargjoslu ap tiem. Pastāv risks, ka ar mežizstrādes darbībām tiks iznīcinātas kultūrvēsturiskās vietas.

Valsts: Latvija

Indikators ar noteiktu risku izmantotajā riska novērtējumā:

2.8.1 Biomasas ražotājs ir ieviesis atbilstošas kontroles sistēmas un procedūras, lai pārbaudītu, vai ir ieviesti atbilstoši drošības pasākumi, lai aizsargātu meža darbinieku veselību un drošību (CPET S12).

Noteiktā riska apraksts:

Latvijas reģionā ir trūkumi drošības prasībās mežizstrādes procesā, kas tiek veikts ar motorzāģiem. Bieži notiek darba drošības noteikumu pārkāpumi mežizstrādē un nelaimes gadījumi.

4.2 Pamatojums

SIA RAIRU izmanto SBP apstiprināto SBP reģionālo riska novērtējumu Latvijai (2017. gada 28. septembris). Šis novērtējums ir līdzīgs FSC CNRA Latvijai. SIA RAIRU ir FSC CoC (piegādes ķēdes) sertificēts uzņēmums kopš 2015. gada novembra un uztur Likumības pārbaudes sistēmu FSC kontrolētiem materiāliem.

Balstoties uz šiem SBP un FSC riska novērtējumiem, tika izstrādāta Piegādātāju pārbaudes programma, lai nodrošinātu, ka visi riski ir identificēti un, ja iespējams, mazināti, tiek uzskatīts, ka tas nav iekļauts SBP prasībām atbilstošās biomasas piegādēs.

Apspriežoties ar ieinteresētajām personām un sazinoties ar biomasas piegādātājiem, tika iegūta papildu informācija par pašreizējiem “noteiktā riska” un “zemā riska” rādītājiem un nepieciešamības gadījumā izmantoti risku mazināšanas pasākumi.

4.3 Risku analīzes rezultāti

Riska novērtējuma analīzē tika iekļautas un ņemtas vērā Latvijas normatīvo aktu prasības. Ņemot vērā Latvijas mežsaimniecības nozares īpatnības un ekspertu ieteikumus un rekomendācijas, darba drošības prasībām motorzāģa operatoru veiktajās mežizstrādes darbībās, putnu biotopu aizsardzībai (1. kategorija HCV), biotopu aizsardzībai (3. kategorija HCV) un kultūrvēsturiskajās vietās (HCV 6. kategorija) tika piemērots “noteikts risks” nesertificētajos mežos.

SIA RAIRU FSC Likumības pārbaudes sistēma ir atbilstoši pielāgota, lai novērstu SBP izvirzītos riskus. Likumības pārbaudes sistēmā iekļautā koksne ir atbilstoša SBP prasībām.

Iegādājoties Kontrolētu materiālu, tiks pieņemts tikai FSC kontrolēts materiāls. Pirms šāda materiāla iekļaušanas SBP sistēmā piegādātāja FSC Likumības pārbaudes sistēma tiks novērtēta, lai pārliecinātos par tās atbilstību SBP prasībām. Pārbaūžu veikšanas rezultātā ir radušās situācijas, kad uzņēmums, kurā ieviesta FSC Likumības pārbaudes sistēma nespēj nodrošināt pietiekamus pierādījumus par sistēmā iekļauto materiālu kontroli un materiālu izcelsmi (riski nav pietiekami mazināti). Kontrolētā koksne no šādiem uzņēmumiem netiks realizēta kā SBP atbilstoša. Kā arī no kokzāģētavām, kurām ir šādi piegādātāji, šāda koksne netiks iekļauta SBP sistēmā.

4.4 Secinājumi

Pateicoties plašajai nozares pieredzei, uzņēmums ir izstrādājis veiksmīgu FSC Likumības pārbaudes sistēmu un pielāgojis to SBP prasībām.

Sistēmas stiprās puses:

- Lielākā daļa primāro izejvielu biomasas tiek kontrolēta tieši caur SIA RAIRU FSC Likumības pārbaudes sistēmu, tāpēc uzņēmums būs pārliecināts par atbilstību SBP prasībām;
- SBP atbilstoša materiāla realizācijai nepieciešamā materiāla izcelsmes valsts ir Latvija;
- FSC kontrolēta Sekundārās izejvielu biomasas izcelsme tiks pārbaudīta un pieņemta tikai tad, ja tā nāk no Latvijas.

Sistēmas vājās vietas ir šādas:

- Grūtības saskaņot darba drošības auditus pie kokzāģētavu piegādātāju mežizstrādes darbu veicējiem;

5 Piegādes bāzes novērtējuma process

SBE tika veikts, pamatojoties uz SIA RAIRU FSC sistēmas darbības jomu, izmantojot sistēmas spēcīgo pusi, lai nodrošinātu atbilstību SBP atbilstošai biomasai.

SBP prasībām atbilstošās biomasas ražošanā uzņēmums lielākoties izmantos kontrolētu biomasu, kas tiek kontrolēta, izmantojot uzņēmuma Likumības pārbaudes sistēmu. Kontrolēta biomasu, kuru kontrolē citi uzņēmumi, tiek stingri novērtēta, pirms tā tiek iekļauta SBP atbilstošā biomasā. Uzņēmums ir samazinājis kontrolēto materiālu izcelsmes reģionu, kuru iekļaus sistēmā. Tiks izmantota FSC kontrolēta koksnes biomasu no Latvijas.

SBE veikšanai tika izmantota meža sertifikācijas un koksnes produktu piegādes ķēžu konsultanta palīdzība. Konsultants veiksmīgi izmanto mežsaimniecības zināšanas, kuras ieguvis apgūstot bakalaura un maģistra grādus mežsaimniecībā, kā arī izmanto vairāk kā 4 gadu pieredzi FSC un PEFC piegādes ķēžu un meža sertifikācijas ieviešanā.

6 Konsultācijas ar ieinteresētajām pusēm

Mēnesi pirms SBP sertifikācijas ieviešanas audita tiks informētas ieinteresētās puses, lai sniegtu jautājumus, kritiku, priekšlikumus par SIA RAIRU piegādes bāzes novērtējumu. Ieinteresēto personu saraksts ir izveidots, iekļaujot vairāk nekā 50 ekonomikas, sociālās un vides nozares locekļus. Šādā veidā tiek nodrošināts, ka tiks izveidota SBP sertifikācijai atbilstoša un ilgtspējīga sistēma, ņemot vērā ieinteresēto pušu komentārus.

Atbildes uz ieinteresēto pušu komentāriem tiks sniegtas pēc to ieinteresēto pušu informēšanas un komentāru saņemšanas.

Šobrīd nav saņemti komentāri saistībā par SIA RAIRU piegādes bāzes novērtējumu.

6.1 Atbilde uz ieinteresēto pušu komentāriem

N/A

7 Mazināšanas pasākumi

7.1 Mazināšanas pasākumi

Valsts: Latvija

Noteiktā riska indikators: 2.1.1 Biomasas ražotājs ir ieviesis atbilstošas kontroles sistēmas un procedūras, lai pārbaudītu, vai meži un citas teritorijas ar augstu aizsardzības vērtību piegādes bāzē tiek identificētas un kartētas.

Riska apraksts: Tika noteikts, ka šis risks Latvijā ir augsts, jo nav pieejami dati par daļu no vērtīgām mežu platībām. Latvijā ir veikts HCV monitorings un HCV zonas tiek parādītas datu pārvaldības sistēmā "OZOLS". Pastāv risks, jo šīs teritorijas vēl nav aizsargātas ar likumu, tāpēc ciršanas darbiem var likumīgi iegūt izciršanas licences.

Mazināšanas pasākumi: **Aizsargājamo putnu dzīvotņu noteikšana** tiek veikta izmantojot datu bāzi "OZOLS" un veicot lauka auditus izmantojot "Augstvērtīgo elementu noteikšanas anketu".

Gadījumā ja meža nogabalā ir aizsargājama putna dzīvotne, koks, kura caurmērs 1,3 m virs sakņu kakla ir vismaz 80 cm vai nogabalā ir liela ligzda, kuras diametrs ir virs 50 cm, tad pirms mežizstrādes darbu uzsākšanas tiek pieaicināts sertificēts ornitologs, lai veiktu novērtējumu par potenciālu aizsargājamo putnu sugu klātbūtni nogabalā un, ja nepieciešams, noteiktu izstrādes darbu ierobežojumus. Mērķis ir saglabāt dzīvotnes kas piemērotas vai kurās jau mitinās aizsargājamās putnu sugas.

Augstvērtīgo meža biotopu noteikšana tiek veikta izmantojot datu bāzi OZOLS (<http://ozols.daba.gov.lv/>). Lai veiktu šo pārbaudi nepieciešama informācija par nogabalu, no kura tiek plānots iegūt izejmateriālu (Zemes vienības kadastra numurs, kvartāla numurs un nogabala numurs). Ja datu bāzē konkrētajā nogabalā tiek uzrādīts potenciāli iespējams augstvērtīgs meža biotops vai apstiprināts augstvērtīgs biotops, tad koksni no šī nogabala neiekļaus Likumības pārbaudes sistēmā kā kontrolētu koksni.

Kultūrvēsturisko vērtību noteikšana tiek veikta izmantojot datu bāzi "karte.mantojums.lv" un veicot lauka auditus izmantojot "Augstvērtīgo elementu noteikšanas anketu". Tiek pārbaudīts vai nogabalā nav kapu vietu, stādītu vecu koku (virs 150 gadiem) aleju, vecu muižu parku, pieminekļu u.c. kultūrvēsturisku objektu. Ja tādi tiek konstatēti, tad tiek organizēta to aizsardzība, lai tie netiktu bojāti vai izpostīti veicot mežizstrādes darbus. Nepieciešamības gadījumā tiek pieaicināts pārstāvis no Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes, lai sniegtu vērtējumu un rekomendācijas.

Valsts:	Latvija
Noteiktā riska indikators:	2.1.2 Biomasas ražotājs ir ieviesis atbilstošas kontroles sistēmas un procedūras, lai identificētu un novērstu potenciālos draudus augstvērtīgiem mežiem un citām teritorijām no meža apsaimniekošanas aktivitātēm.
Riska apraksts:	Tika noteikts, ka šis risks Latvijā ir augsts, jo nav pieejami dati par daļu no vērtīgām mežu platībām. Latvijā ir veikts HCV monitorings un HCV zonas tiek parādītas datu pārvaldības sistēmā "OZOLS". Pastāv risks, jo šīs teritorijas vēl nav aizsargātas ar likumu, tāpēc ciršanas darbiem var likumīgi iegūt izciršanas licences.
Mazināšanas pasākumi:	<p>Aizsargājamo putnu dzīvotņu noteikšana tiek veikta izmantojot datu bāzi "OZOLS" un veicot lauka auditus izmantojot "Augstvērtīgo elementu noteikšanas anketu".</p> <p>Gadījumā ja meža nogabalā ir aizsargājama putna dzīvotne, koks, kura caurmērs 1,3 m virs sakņu kakla ir vismaz 80 cm vai nogabalā ir liela ligzda, kuras diametrs ir virs 50 cm, tad pirms mežizstrādes darbu uzsākšanas tiek pieaicināts sertificēts ornitologs, lai veiktu novērtējumu par potenciālu aizsargājamo putnu sugu klātbūtni nogabalā un, ja nepieciešams, noteiktu izstrādes darbu ierobežojumus. Mērķis ir saglabāt dzīvotnes kas piemērotas vai kurās jau mitinās aizsargājamās putnu sugas.</p> <p>Augstvērtīgo meža biotopu noteikšana tiek veikta izmantojot datu bāzi OZOLS (http://ozols.daba.gov.lv/). Lai veiktu šo pārbaudi nepieciešama informācija par nogabalu, no kura tiek plānots iegūt izejmateriālu (Zemes vienības kadastra numurs, kvartāla numurs un nogabala numurs). Ja datu bāzē konkrētajā nogabalā tiek uzrādīts potenciāli iespējams augstvērtīgs meža biotops vai apstiprināts augstvērtīgs biotops, tad koksni no šī nogabala neiekļaus Likumības pārbaudes sistēmā kā kontrolētu koksni.</p> <p>Kultūrvēsturisko vērtību noteikšana tiek veikta izmantojot datu bāzi "karte.mantojums.lv" un veicot lauka auditus izmantojot "Augstvērtīgo elementu noteikšanas anketu". Tiek pārbaudīts vai nogabalā nav kapu vietu, stādītu vecu koku (virs 150 gadiem) aleju, vecu muižu parku, pieminekļu u.c. kultūrvēsturisku objektu. Ja tādi tiek konstatēti, tad tiek organizēta to aizsardzība, lai tie netiktu bojāti vai izpostīti veicot mežizstrādes darbus. Nepieciešamības gadījumā tiek pieaicināts pārstāvis no Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes, lai sniegtu vērtējumu un rekomendācijas.</p>

Valsts:	Latvija
Noteiktā riska indikators:	2.8.1 Biomasas ražotājs ir ieviesis atbilstošas kontroles sistēmas un procedūras, lai pārbaudītu, vai ir ieviesti atbilstoši drošības pasākumi, lai aizsargātu meža darbinieku veselību un drošību (CPET S12).
Riska apraksts:	Latvijas reģionā ir trūkumi drošības prasībās mežizstrādes procesā, kas tiek veikts ar motorzāģiem. Bieži notiek darba drošības noteikumu pārkāpumi mežizstrādē un nelaimes gadījumi.

Mazināšanas pasākumi:

Darba drošības auditi:

Darba drošības prasības tiek pārbaudītas atbilstoši Ministru Kabineta 2012. gada noteikumiem Nr.310 "Darba aizsardzības prasības mežsaimniecībā". Auditā mērķis ir panākt sistemātisku darba aizsardzības prasību ievērošanas uzlabošanu meža darbos izmantojot rokas motor instrumentus. Tiek uzturēts saraksts ar mežizstrādātājiem, kuri veic mežizstrādes darbus meža nogabalos vai aizaugušajās teritorijās, no kurām tiks pieņemts izejmateriāls.

Veicot darba drošības auditus, auditoram jāizvērtē katra identificētā neatbilstība un jāklasificē tā kā "būtiska" vai "nebūtiska".

Būtiska neatbilstība –

- darbus veic persona, kurai nav kvalifikācija attiecīgo darbu veikšanai;
- veicot koku gāšanas un atzarošanas darbus ar motorzāģi, persona nelieto:
 - aizsargapavus ar speciālu aizsargkārtu darbam ar motorzāģi;
 - aizsargbikses vai uzlikas ar speciālu oderējumu;
 - aizsargķiveri.
- darbos, kas saistīti ar koku gāšanu ar motorzāģi, nav nodarbinātas vismaz divas personas, kas atrodas savstarpējas redzamības vai dzirdamības robežās;
- netiek ievēroti bīstamās zonas minimālie attālumi - pieļauta personu atrašanās bīstamajā zonā (izņemot koku gāzēja palīgs);
- veicot koku gāšanas darbus bīstamās zonās nav apzīmētas ar drošības zīmēm;
- tiek pārkāpti iekārušos koku noņemšanas nosacījumi;
- koku gāšanas darbi aizsargjoslās (gar elektriskajiem tīkliem, gaisvadu un piekārtu kabeļu elektronisko sakaru tīkla līnijām, dzelzceļa līnijām, naftas un gāzes vadiem, autoceļiem un ceļu zemes nodalījuma joslā) tiek veikti bez saskaņošanas ar šo objektu valdītājiem;
- darbi tiek veikti ar motorzāģi, kuram nedarbojas ķēdes bremze;
- mežizstrādes tehnikai vērojama būtiska eļļas vai degvielas noplūde;
- mežizstrādes darbos tiek izmantota traktortehnika, kas nav speciāli aprīkota darbiem mežā;
- mežizstrādes darbi tiek veikti bez cirsmas izstrādes tehnoloģiskās kartes.

Neatbilstība tiek klasificēta kā "**būtiska**", ja tā pati par sevi, vai kombinācijā ar iespējamajām nākotnes neatbilstībām rada fundamentālu sistēmas kļūdu, kas neļauj izpildīt noteiktās prasības. Šāda rakstura kļūdas:

- Turpinās ilgu laika periodu;
- Atkārtojas, ir sistemātiskas;
- Ietekmē lielu darbinieku skaitu.

Nebūtiska neatbilstība –

Neatbilstības, kas tiešā veidā neapdraud darbu veicējus, bet ir Darba aizsardzības prasību pārkāpums.

Par "**nebūtisku**" neatbilstību klasificē šāda rakstura kļūdas:

- Tā ir īslaicīga kļūda; vai
- Tā ir netipiska/ne-sistemātiska, vai
- Neatbilstībai ir šaura ietekme uz procesiem, personālu, un
- Tā nerada fundamentālu sistēmas kļūdu, lai izpildītu noteiktās prasības.

Termini Korektīvās Darbības Pieprasījuma veikšanai :

- Ar auditēto mežizstrādātāju, kuram konstatētas neatbilstības, ir jāvienojas par neatbilstības novēršanas termiņu un, nepieciešamības gadījumā, atkārtotu auditu.
- Ja noteiktajā termiņā mežizstrādātājs nav novērsis radušās neatbilstības, tad tiek izvērtēta iespēja nesadarboties ar konkrēto mežizstrādātāju un nepieņemt izejmateriālus no nogabaliem, kuros darbus veicis šis mežizstrādātājs.

7.2 Kontrole un rezultāti

SIA RAIRU FSC Likumības pārbaudes sistēma ir pielāgota un ir piemērota, lai varētu mazināt riskus un primāros izejmateriālus varētu realizēt kā SBP atbilstošus. SIA RAIRU Likumības pārbaudes sistēmā iekļauj izejmateriālus, kurus iegūst meža teritorijās un aizaugušās citu zemes kategoriju platībās.

FSC Likumības pārbaudes sistēmā tika konstatētas neatbilstības, kas tika novērstas atjaunojot risku mazināšanas pasākumus, kas tiek izmantoti materiālu kontrolei. Vairs netiek izmantota "Biotopu noteikšanas anketa" augstvērtīgo meža biotopu noteikšanai. Augstvērtīgo meža biotopu noteikšanai tiek izmantots datu bāze "OZOLS", kurā apkopoti dati no Latvijā veiktā augstvērtīgo biotopu monitoringa. Tā vietā FSC likumības pārbaudes sistēma tika papildināta ar jaunu riska mazināšanas pasākumu "Augstvērtīgo elementu noteikšanas anketu". Izmantojot šo risku mazināšanas pasākumu dabā tiek veikta pārbaude par aizsargājamo putnu un kultūrvēsturisku objektu esamību nogabalā. Ja šādi objekti tiek atklāti, tiek pieaicināts atbilstošs eksperts, lai sniegtu vērtējumu un ieteikumus.

Galvenās problēmas:

- Piegādātāju FSC Likumības pārbaudes sistēmas pilnībā neatbilst FSC nosacījumiem, līdz ar to šādu izejmateriālu nevar iekļaut SBP sistēmā. Daži FSC Likumības pārbaudes sistēmas uzturētāji neizpilda visus FSC nosacījumus atbilstoši standartam.

8 Riska indikatoru kontroles un pārbaudes pierādījumi

Detalizēti secinājumi par katru rādītāju ir norādīti 1. pielikumā, ja netiek izmantots reģionālais riska novērtējums (RRA).

Vai RRA ir izmantots? Jā

9 Ziņojuma pārskats

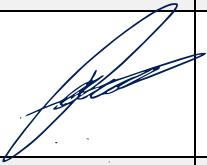
9.1 Pārskats

Šī sadaļa tiks papildināta pēc ieinteresēto pušu komentāru, jautājumu un ierosinājumu saņemšanas.

9.2 Publiskais vai papildu pārskats

Šī sadaļa tiks papildināta pēc ieinteresēto pušu komentāru, jautājumu un ierosinājumu saņemšanas.

10 Ziņojuma apstiprināšana

Piegādes bāzes pārskata apstiprināšana, ko veic uzņēmuma vadība			
Ziņojumu sagatavoja'	Raitis Latvelis	Neatkarīgais mežu apsaimniekošanas un koksnes piegādes ķēžu sertifikācijā	28 marts 2023.gads
	Vārds, uzvārds	Amats	Datums
Zemāk norādītās personas apliecina, ka tās ir uzņēmuma galvenās vadības locekļi un apstiprina, ka galvenā vadība atzīst šīs novērtējuma atskaites saturu kā precīzu un pareizu pirms atskaites apstiprināšanas un pabeigšanas.			
Ziņojumu apstiprināja	Rolands Rudītis 	Projektu vadītājs	28 marts 2023.gads
	Vārds, uzvārds	Amats	Datums
Ziņojumu apstiprināja	Juris Rudītis 	Valdes priekšsēdētājs	28 marts 2023.gads
	Vārds, uzvārds	Amats	Datums